Giải nhanh vài công án

(tiếp theo)

Dương Đình Hỷ

182-Ở pháp hội Lâm Tế, 2 ông tăng đến tham kiến, vừa giở mành lên, Thiến sư đã hét lớn :

-Coi chừng chó dử !

Hai ông tăng quay đầu lại tìm kiếm, thiền sư bèn trở về phòng phương trượng.

Hai ông tăng quay đầu lại, tự tìm kiếm tự tánh.

183-Khi thiền sư Nhân Dũng thượng đường, thị giả thắp hương, thiền sư chỉ thị giả nói :

-Thị giả đã giảng pháp cho đại chúng rồi.

Thị giả thắp hương chính là tự tánh tự dụng.

184-Có ông tăng hỏi Quang Dũng :

-Chân Phật trú ở đâu ?

-Tức thời không hình dạng, cũng ở chỗ nào khác.

Chân Phật ở tự tánh, nên nói không hình dạng.

185-Có ông tăng hỏi Vân Môn :

-Khi con quét bụi trần, phiền não, thấy Phật rồi thì sao ?

-Lúc đó ông thấy Phật cũng là bụi, là phiền não cũng phái quét luôn.

Có thấy không phái là chân không.

186-Một ông tăng hỏi Tuyết Phong :

-Giơ trùy hay phất tử lên đều không phải là tông thừa, hòa thượng phải làm sao ?

Tuyết Phong giơ phất tử lên, ông tăng cúi đầu đi ra.

Tuyết Phong phá chấp pháp chấp cho ông tăng.

187-Động Sơn đến tham bái Hưng Bình. Hưng Bình bảo :

-Đừng lạy lão hủ.

-Lạy phi lão hủ.

-Phi lão hủ không nhận lạy.

Phi lão hủ chỉ tự tánh.

188-Vân Cư hỏi Động Sơn :

-Thế nào là ý tổ sư từ Tây sang ?

-Sau này ông có mái tranh che đầu, bỗng có người hỏi, vậy thì ông trả lời sao ?

-Con thực sai rồi.

Chân lý không diễn tả bằng lời được.

189-Có ông tăng hỏi Thạch Sương :

-Ý tổ sư từ Tây sang là sao ?

Thạch Sương không nói, nghiến răng trả lời. Ông tăng không hiểu đi hỏi Cửu Phong. Cửu Phong nói :

-Tôi thà bị cắt lưỡi chứ không nói lời không úy của quốc gia.

Đạo có thể diễn tả bằng lời thì không phải là đạo thường.

190-Đạo Tín bảo Pháp Dung :
-Cảnh không có xấu đẹp, xấu đẹp là do tâm.

Khi chưa ngộ tự tánh thì sự sai biệt làm phiền não.

191-Động Sơn hỏi Đàm Châu :
-Hòa thượng thấy đạo lý gì mà trú ở núi này ?
-Tôi thấy hai con trâu bùn húc nhau, tiến vào bể cho đến nay cũng chẳng có tin tức gì.

Đối lập cũng chỉ là một.

192-Pháp Dung nói :
-Giữ tâm cho tĩnh là còn bị bệnh.

Tâm chưa tĩnh thì hãy còn phiền não.

193-Động Sơn hỏi Tuyết Phong đang sàng gạo:
-Ông đãi gạo bỏ cát hay đãi cát bỏ gạo ?
-Gạo và cát đều bỏ.
-Vậy đại chúng lấy gì ăn ?
Tuyết Phong không nói lật đổ sàng gạo.

Tuyết Phong lật đổ sàng gạo là tỏ mình đã vượt qua phiền não ăn và không ăn.

194-Có ông tăng hỏi Đại Tùy :
-Thế nào là tự kỷ của con ?
-Là tự kỷ của tôi
-Thế nào là tự kỷ của thầy ?

-Là tự kỷ của ông.

Hỏi và đáp là một.

195-Triệu Châu hỏi một ông tăng :
-Một ngày ông đọc bao nhiêu kinh ?
-7, 8 hay 10 quyển.
-Ông còn chưa biết đọc kinh.
-Thầy một ngày đọc bao nhiêu kinh ?
-Mỗi ngày tôi chỉ đọc một chữ.

Thiền ở ngay chính thân mình, không cần bên ngoài.

196-Có ông tăng hỏi Triệu Châu :
-Thế nào là Diêm Đề ?
-Sao không hỏi Bồ đề ?
-Thế nào là Bồ đề ?
-Là Diêm đề.

Triệu Châu phá chấp phàm, thánh cho ông tăng.

197-Lâm Tế đến viếng tháp Đạt Ma, tháp chủ hỏi :
-Trưởng lão lễ Phật trước hay lễ tổ trước ?
-Tôi chẳng lễ Phật, cũng chẳng lễ tổ.
-Xin hỏi Phật và tổ có oán thù gì với trưởng lão ?
Lâm Tế phất tay áo mà đi.

Lâm Tế phá chấp cho tháp chủ.

198-Phổ Nguyện hỏi Thần Sơn :

-Làm gì đó ?
-Đánh phèng la.
-Dùng tay hay chân ?
-Xin thầy chỉ thị .
-Đi mà hỏi chuyên gia đánh phèng la.

Tự hỏi mình, hỏi người là thừa.

199-Bài kệ của Huệ Khả :

Xưa giờ vì có đất
Do đất mọi hoa sanh
Xưa giờ không có hạt
Hoa cũng chẳng thể sanh.

Trong tự tánh không có hạt, hoa cũng không nở.

200-Pháp Dung nói :

-Bồ đề vốn chẳng cần giữ, phiền não vốn chẳng cần bỏ, linh tri tự chiếu, vạn pháp về như.

Ngộ tự tánh thì không còn sai biệt.

201-Một hôm Bàng Cư sĩ nằm trên giường tụng kinh, một ông tăng trông thấy bảo :

-Cư sĩ, khi tụng kinh phải uy nghi đoan chính.

Bàng cư sĩ nghe rồi nhấc một chân lên, ông tăng thấy vậy bỏ đi không nói một lời.

Bàng cư sĩ không bị cảnh giới nào trói buộc.

202-Một ông tăng hỏi Huệ Đức :
-Thiền phong của thiền sư là gì ?
-Khi gập bản lai sự liền diện kiến.
-Bản lai sự là gì ?
-Cũng chẳng đi hỏi người.

Bản lai sự chỉ tự tánh.

203-Một ông tăng hỏi Chân Giác :
-Một hạt hoàn đan điểm sắt thành vàng. Một lời chí lý điểm phàm thành thánh, thỉnh thầy điểm.
-Ông có biết Tế Vân điểm vàng thành sắt không ?

Chân Giác bảo ông tăng phải tự chứng.

204-Một ông tăng hỏi Đại Dung :
-Phật là gì ?
-Dưới cầu Ma Giang, ông hiểu không ?
-Không hiểu.
-Trước chùa Thánh Thọ.

Phật ở đâu cũng có.

205-Đức Sơn lúc sắp mất, có ông tăng hỏi :
-Có người nào không bao giờ bị bệnh không ?
-Có.
-Người vỉnh viễn không bị bệnh là thế nào ?
-Ái chà !

Bệnh là pháp sinh diệt, nếu vượt lên hình tượng thì bệnh không ảnh hưởng gì đến chân ngã.

206-Pháp Nhãn nói với chúng đệ tử :
-Không được dùng mắt thịt mà xem vạn pháp, mà phải dùng mắt pháp. Nếu dùng mắt đạo không thông là do mắt thịt trở ngại.

Mắt thịt nghe mệnh lệnh của thức tâm, những gì nó nhìn không phải là tự tánh.

207-Thật Tánh hỏi một ông tăng :
-Ông từ đâu tới ?
-Từ Vân Môn.
-Ở đó có bao nhiêu trâu ?
-Một, hai con.
-Trâu tốt !

Trâu chỉ tự tánh.

208-Một trận động đất xẩy ra, một ông tăng hỏi Đạo Khuông :
-Còn có nơi không động chăng ?
-Có.
-Chỗ nào không động ?
-Động từ Đông lại, mất hút về Tây.

Không động chỉ bản thể giới.

209-Có ông tăng hỏi Phổ Nguyện :
-Lúc cha mẹ chưa sanh lỗ mũi ở đâu ?
-Cha mẹ sanh rồi lỗ mũi ở đâu ?

Lỗ mũi chỉ tự tánh.

210-Có ông tăng hỏi Bảo Vân :
-Thế nào là không nói mà nói ?
-Mồm ông ở đâu ?
-Không mồm.
-Vậy lấy gì ăn cơm ?

Không mồm chỉ bản thể giới.

211-Có ông tăng hỏi Tuyết Phong :
-Mời thầy giảng Phật pháp cho con nghe.
-Ông nói cái gì ?

Tuyết Phong chỉ đường còn ông tăng phải tự mình tự chứng,

212-Tông Bảo nói rằng :
-Những gì bút vẽ thì là tranh, không phải là bút, những gì mắt thấy thì là vật không phải là mắt, những gjf tâm biết thì là cảnh không phải là tâm.

Tâm vô trụ thì vượt mọi cảnh giới.

213-Một ông tăng hỏi Hồ Khê :
-Thầy là người ở đâu ?
-Lũng Tây.
-Nghe nói Lũng Tây có chim Anh vũ có phải không ?
-Phải.
-Thầy có không ?
Hồ Khê giả tiếng chim kêu.

-Một con chim anh vũ giỏi.

Chim anh vũ chỉ tự tánh, ở đâu cũng có.

214-Một ông tăng hỏi Lục Thủy :
-Ý tổ sư từ Tây sang là gì ?
-Ông có thấy hàng rào vườn hoa trước nhà không ?

Hàng rào vườn hoa chẳng là ý tổ sư lưu lộ sao ?

215-Một ông tăng hỏi Trí Phu :
-Tuyết Phong ném thiền trượng xuống đất là ý gì ?
Tí Phu bèn ném gậy đang cầm trong tay xuống đất.
-Là ý gì ?
-Không phải giống tốt, đi đi.

Trí Phu ném gậy xuống đất là bảo ông tăng bỏ trói buộc đi.

216-Một ông tăng hỏi Tòng Triển :
-Thế nào là vào lửa không cháy, vào nước không chìm ?
-Nếu là nước, lửa liền bị chìm, bị cháy

Ở bản thể giới không có nước, lửa nên không bị chết chìm, chết thiêu.

217-Có ông tăng hỏi Động Sơn :
-Thấy rắn nuốt ếch, nên cứu hay không ?
-Cứu thì nhắm mắt lại, không cứu thì mở mắt ra.

Nhắm mắt lại là vào bản thể giới, ở đó rắn và ếch chẳng có gì sai biệt thì đâu cần cứu.

218-Một ông tăng hỏi Nghiêu Sơn :
-Thế nào là ý tổ sư từ Tây sang ?
-Tiết trọng Đông trời rất lạnh.
-Thế nào là chỗ thăm thẳm của thiền sư ?
-Đợi lưỡi ông rơi xuống đất, tôi sẽ bảo.

Chỗ thăm thẳm chỉ tự tánh, phải tự mình thể hiện.

219-Bàng cư sĩ hỏi Đạo Nhất :
-Nước không gân cốt sao mang nổi thuyền lớn?
-Nơi đây không có nước cũng không có thuyền, nói gì đến gân cốt.

Nước chỉ bản thể giới, thuyền chỉ hiện tượng. Đạo Nhất không chấp bản thể và hiện tượng.

220-Một ông tăng hỏi Dược Sơn :
-Thầy nghĩ gì vậy ?
-Nghĩ cái không thể nghĩ.
-Làm sao nghĩ cái không thể nghĩ ?
-Chẳng nghĩ.

Có nghĩ là có phân biệt.

221-Có ông tăng hỏi Thủ Sơn :
-Có câu nào không đúng, không sai không ?
-Một đám mây trắng.

Đám mây trắng đến, đi tự như, vượt lên đúng, sai.

222-Mã Tổ hỏi Huệ Hải :
-Ông tìm gì ?
-Giác ngộ.
-Trong nhà ông có kho báu, sao tìm kiếm bên ngoài ?
-Kho báu của con ở đâu ?
-Cái mà ông hỏi chính là kho báu của nhà ông.

Thiền dạy phải tìm tự tánh ở bên trong.

223-Một ông tăng hỏi Đầu Tử :
-Trên trời, dưới trời chỉ có ta là hơn cả. Cái ta đó là gì ?
-Đẩy ngã lão Hồ đó.

Đầu Tử phá cái chấp Phật của ông tăng.

224-Tòng Triển thấy một ông tăng chạy lại, bèn giơ thiền trượng đánh vào đầu. Ông tăng kêu đau. Tòng Triển bảo :
-Cái đó vì sao đau ?

Cái đó chỉ tự tánh.

225-Có người hỏi Huệ Giác :
-Tôi thường thích giết trâu, có tội không ?
-Không tội.
-Vì sao không tội ?
-Giết một, trả một.

Huệ Giác bảo phải bình đẳng.

226-Vân Môn nói :

-Cả ngày nói chuyện mà chưa hề nhếch môi, cũng không một lời.Cả ngày mặc áo, ăn cơm mà không hề đụng một sợi tơ, một hạt gạo.

Thiền dạy tùy duyên bất biến.

227-Có một ông tăng đến tham kiến Trần Tôn Túc. Thiền sư hét :
-Ông vì sao trộm quả để ăn ?
-Con vừa mới đến sao thầy lại bảo trộm quả để ăn ?
-Dấu vết ở đây.

Quả chỉ tự tánh. Trần Tôn Túc bảo ông tăng đừng tìm tự tánh ở bên ngoài.

228-Một ông tăng hỏi Tuyết Phong :
-Một vị La Hán thấy Phật tánh như nhìn trăng ban đêm, một vị Bồ Tát thấy Phật tánh như mặt trời lúc ban ngày, còn thiền sư thì sao ?
Để trả lời, Tuyết Phong đánh ông tăng 3 gậy. Ông tăng đến hỏi Nham Đầu cùng câu hỏi, Nham Đầu tát ông 3 cái.

Ông tăng chỉ hỏi người khác thay vì tự mình tu tập.

229-Vân Môn dạy đại chúng :
-Nếu các ông không gặp một người 3 ngày thì đừng nghĩ hắn vẫn là người đó, còn các ông thì sao ?
Không ai trả lời, do đó thiền sư tự đáp : một ngàn.

Đời là vô thường.

230-Huệ Lãng hỏi Thạch Đầu :
-Phật là gì ?

-Ông không có Phật tánh.
-Loài xuẩn động thì sao ?
-Loài xuẩn động có Phật tánh.
-Vậy tại sao con lại không có ?
-Vì ông không chịu gánh vác.

Vì có tâm hướng ngoại, nên càng ngày càng xa Đạo.

231-Viên Trí cầm nón định đi ra, Vân Nham hỏi :
-Đẻ làm gì ?
-Có chỗ dùng.
-Gió mưa đến phải làm sao đây ?
-Đội lên.
-Nó còn bị đội lên sao ?

Nó chỉ tự tánh. Gió, mưa chỉ ngoại trần.

232-Vô Nghiệp nói :
-Nếu một người còn thich Thánh, ghét phàm thì dù sự chấp này nhỏ như một sợi chỉ, nó cũng đủ mạnh để kéo hắn vào nẻo súc sinh.

Còn tham, sân, si là còn chấp.

233-Lý Cao hỏi Sùng Tín :
-Thế nào là chân như bát nhã ?
-Tôi không có chân như bát nhã.
-May mắn được gặp thầy.
-Hãy còn là lời nói bên ngoài.

Chân như bát nhã chỉ tự tánh. Câu trả lời của Sùng Tín là Lý Cao tự hỏi mình.

234-Ma Côi gọi Lương Trục :
-Lương Trục.
-Dạ !
Ba lần gọi, 3 lần dạ.
-Cái con sư tử ngu này !
Lương Trục lập tức lãnh ngộ.

Ma Cốc gọi ông tăng 3 lần là gọi tự tánh.

235-La Hán đang ngắm trăng, bỗng nói :
-Mây động, có mưa chạy mau. !
Một ông tăng cãi :
-Không phải mây động, là gió động.
-Mây không động, gió cũng không động.
-Thầy chả vừa nói mây động sao ?
-Ai tội ?

Trăng chỉ thể, mây, mưa, gió chỉ hiện tượng.

236-Hưng Pháp nhìn thấy lá khoai nước rung động bèn nói :
-Tôi sợ lắm.
Tuyết Phong bảo :
-Ở trong nhà ông mà sợ nỗi gì ?

Tuyết Phong trị ngoại cảnh chi phối ông tăng.

237-Một ông tăng hỏi Lịch Thôn đang nấu trà :

-Ý tổ sư từ Tây sang là gì ?
Lịch Thôn giơ môi trà lên.
-Là cái đó sao ?
Lịch Thôn bèn ném môi trà vào lò lửa.

Lịch Thôn ném môi trà vào lò lửa là bảo ông tăng phải bỏ mọi trói buộc.

238-Một ông tăng hỏi Thủ An :
-Ý tổ sư từ Tây sang là gì ?
-Là ý gì ?
-Bản lai thân là gì ?
-Là thân gì ?
-Lẳng lặng không tựa vào đâu thì thế nào ?
-Thế nào là lẳng lặng ?

Thủ An khuyên ông tăng tự hỏi mình.

239-Một ông tăng hỏi Khế Như :
-Sanh tử đến làm sao để tránh ?
-Lệnh phù đến thì phải làm theo.
-Vậy là bị sanh tử bắt đi sao ?
-A !

Thiền sư có thể trong sanh mà lìa sanh, trong tử lìa tử, Khế Như kêu A chỉ 2 người không hợp cơ.

240-Phó Đại Sĩ nói :
-Có một vật có trước thiên địa, vô hình vốn tịch liêu có thể làm chủ vạn vật, chẳng đuối theo tứ thời mà tàn.

Nó chỉ tự tánh.

241-Diệu Không hỏi một ông tăng mới đến :
-Gần đây ông lìa đâu mà tới ?
-Chẳng lìa ly tấc.
-Chẳng dễ gì tới.
Diệu Không bèn tát cho ông một tát.

Chẳng lìa ly tấc là chẳng lìa tự tánh.

242-Có ông tăng hỏi Dược Sơn đang xem kinh :
-Thầy bình thường cấm xem kinh, sao tự mình lại xem ?
-Tôi chỉ độ mắt.
-Con muốn học thầy có được không ?
-Nếu là ông xem, da trâu cũng thủng.

Người học bơi chỉ đọc sách, không xuống nước thì không bao giờ biết bơi.

243-Một ông tăng hỏi Văn Ích :
-Thế nào là tháng thứ 2 ?
-Sâm la vạn tượng.
-Thế nào là tháng thứ nhất ?
-Vạn tượng sâm la.

Tháng 1 chỉ bản thể, tháng 2 chỉ hiện tượng.

244-Một ông tăng hỏi Triệu Châu đang quét đất :
-Vì sao có bụi ?
-Từ ngoài tới.

-Thiền viện thanh tịnh vì sao còn có bụi ?
-Có một chút.

Thiền sư có thể trong bụi mà lìa bụi.

245-Thương Na Hòa Tu (tổ thứ 3 của Thiền tông Ấn Độ) hỏi Anan :
-Tự tánh là cái gì mà có thể sinh ra vạn pháp ?
ANAN chỉ vào cà sa của ông. Ông không hiểu lập lại câu hỏi. ANAN nắm lấy chéo áo của ông giật mạnh một cái. Thương Na Hòa Ty hoát nhiên đại ngộ.

Tự tánh phải tự mình thể ngộ.

246-Phật Huệ làm bài kệ sau :

Cứ ra khỏi cửa là mịt mùng
Vạn dậm không đi chuyện chẳng cùng
Muốn biết con đường ra khỏi cửa
Khói chiều nhẹ nhẹ vờn không trung.

Phật Huệ nhắc đến công án ra cửa liền là cỏ.

247-Có ông tăng hỏi Linh Văn :
-Tu hành làm sao để đạt tới cảnh giới không bị thọ khổ bởi những hiện tượng vô thường sinh, lão, bệnh, tử ?
-Ông có thấy ngọn núi xanh sừng sững trước mặt không ? Nó đứng đấy từ ngàn vạn năm không hề chuyển động, mặc mưa sớm mây chiều. Mưa móc tới rồi đi.

Ngộ được tự tánh thì hưởng được thường, lạc, ngã, tịnh.

248-Nghiêm Dương hỏi Triệu Châu :

-Khi tu hành đạt tới cảnh giới không một vật, trừ hết tạp niệm., mọi tư duy thì sao ?

-Ông hãy bỏ niệm đầu không một vật xuống đi.

-Nếu đã không một vật thì còn gì để bỏ xuống nữa ?

-Nếu không bỏ xuống được, thì ông hãy mang đi.

Nếu chấp vào không thì không, không còn là không nữa.

249-Một thiền sư nói :

-Thiền có thể trừ bỏ vô minh, phiền não của con người.

Có người hỏi :

-Con thật không biết cái gì là phiền não của con, xin hỏi thầy cái gì là vô minh, từ đâu mà ra ?

-Chuyện đơn giản, ngu xuẩn thế mà ông cũng hỏi được.

-Thiền sư không trả lời cũng được, nhưng tại sao lại khinh người như thế?

-Đó là vô minh, vô minh được sinh ra như thế.

Vô minh được sinh ra từ ngu muội.

250-Lương Võ Đế hỏi Đạt Ma :

-Người đứng trước mặt trẫm là ai ?

-Không biết.

Câu trả lời của Đạt Ma chỉ sự không phân biệt.

251-Có ông tăng hỏi Huệ Trung :

-Trâu, chó có Phật tánh không ?

-Có.

-Tại sao ?

-Vì là chúng sanh, chúng sanh đều có Phật tánh.
-Phật tánh là cái gì ? Có thể thấy, tưởng đến hoặc cảm giác được không ?
-Chỉ có thể ngộ được.

Tự tánh là một loại trí tuệ soi sáng mọi hành vi.

252-Một ông tăng hỏi Triệu Châu :
-Con nít vừa sanh có đủ lục thức không ?
-Giống như ném cầu trên nước chẩy nhanh.
Về sau ông tăng đó đến hỏi Đầu Tử cùng câu hỏi và được trả lời :
-Từng niệm, từng niệm trôi chẩy không ngừng.

Mọi lúc đều là chánh niệm.

253-Có người hỏi Huệ Minh :
-Bảo kiếm chưa mài thì sao ?
-Vô dụng.

Người tu nếu còn tập khí thì không thể khởi dụng.

254-Một ông tăng hỏi Nguyên An :
-Kinh Phật nói cúng dường cho trăm ngàn vị Phật chẳng bằng cho một người phàm tục ăn cơm. Không biết trăm ngàn vị Phật có tội lỗi gì, còn người phàm tục có công đức gì ?
-Một đám mây trắng ngang cửa hang, biết bao chim lạc lối về.

Đám mây trắng chỉ sự chấp về Phật, càng chấp càng xa Đạo.

255-Hoằng Nhẫn hỏi Huệ Năng :
-Ông là người ở đâu, đến đây cần việc gì ?

-Con người Lãnh Nam đến vái sư phụ chỉ cầu làm Phật, không cầu gì khác.

-Người Lãnh Nam còn dã man sao thành Phật được.

-Người có Nam, Bắc, Phật tánh vốn không Bắc, Nam.

Tự tánh vốn không phân biệt.

256-Một ông tăng hỏi Huệ Chân :

-Thế nào là tùy sắc ma ni châu ?

-Xanh, vàng, đỏ, trắng.

-Thế nào là không tùy sắc ma ni châu ?

-Xanh, vàng, đỏ, trắng.

Tùy sắc ma ni châu chỉ tướng, không tùy sắc ma ni châu chỉ thể.

257-Một ông tăng hỏi Lục thủy :

-Con dụng tâm chỗ nào ?

-Dụng tâm liền sai.

-Khi không khởi một niệm thì sao ?

-Là một gã vô dụng.

Dụng tâm là có sai biệt.

258-Một ông tăng hỏi La Hán :

-Gia phong của La Hán là gì ?

-Không nói với ông.

-Tại sao không nói ?

-Đó là gia phong của tôi.

Gia phong chỉ tự tánh.

259-Hòa Anh bảo Ngưỡng Sơn :
-Mang thiền sàng lại đây.
Ngưỡng Sơn mang thiền sàng lại.
-Mang về chỗ cũ.
Ngưỡng Sơn mang về chỗ cũ.
-Thiền sàng bên đó là vật gì ?
-Không vật.
-Ngưỡng Sơn !
-Dạ !
-Đi ra.

Bên này, bên kia là biên kiến phải bỏ.

260-Tăng Chính vào phòng phương trượng hỏi Thuần Phong :
-Phòng phương trượng vì sao tối đen như thế này ?
-Vì là hang chuột.
-Thả mèo vào.
-Ông thả thử coi.

Hang chuột chỉ tự tánh, mèo chỉ trần duyên.

261-Nam Tuyền đến một thôn trang, trang chủ ra tiếp đón.
-Sao biết lão nạp tới ?
-Vì nằm mộng thấy thần thổ địa mach bảo.
-Vì tôi công phu chưa tới nên bị quỷ thần nhìn thấy.

Mọi cảnh giới tồn tại đều không phải là tự tánh.

262-Trần Tôn túc bảo đại chúng :

-Các ông chưa có chỗ vào, khi có chỗ vào đừng phụ tôi.
Một ông tăng bước ra thưa :
-Sau này, con chẳng dám phụ thầy.
-Ông đã sớm phụ tôi rồi.

Chỉ tự mình tìm được chỗ vào mới là không phụ thầy.

263-Có ông tăng vừa khóc, vừa chạy vào pháp đường. Bách Trượng hỏi :
-Có chuyện gì vậy ?
-Cha mẹ con đều chết hết cả rồi, thỉnh hòa thượng chọn ngày phát tang.
-Đem chôn cả đi.

Đem chôn cả đi thì tâm không bị phiền não.

264-Một lần, có vài pháp sư đến tham kiến Huệ Hải. Một ông hỏi :
-Muốn hỏi một vấn đề, thầy có chịu trả lời không ?
-Bóng trăng dưới ao sâu, tùy ý nắm bắt.
-Thế nào là Phật ?
-Đối mặt ao trong, chẳng phải Phật thì là ai ?

Mọi người đều có tự tánh.

265-Có ông tăng hỏi Bảo Phúc :
-Thế nào là gia phong của hòa thượng ?
-Mây trên trời xanh, nước trong bình.

Tự tánh tự do như mây trên trời, nước trong bình.

266-Có ông quan chỉ cái mõ hỏi Hồng Nhân :
-Cái này là cái gì ?

-Vật để cảnh tỉnh người buồn ngủ.
-May tới chốn này.
-Thật là người vô tâm gõ vật vô tâm.

Vô tâm gõ vô tâm mới vào được cửa không.

267-Có ông tăng hỏi Huyền Ngô :
-Thế nào là truyền tâm ?
Huyền Ngô im lặng.
-Con vểnh tai lên để nghe, sao thầy không nói ?
-Đốt đèn lên.

Tự tánh là không, thì có lời gì để truyền.

268-Có ông tăng hỏi Tòng Ỷ :
-Phật là thế nào ?
-Không chỉ trời, không chỉ đất.
-Tại sao không chỉ ?
-Duy ngã độc tôn.

Đối cảnh không mê.

269-Một ông tăng hỏi Triệu Châu :
-Thế nào là Đạo ?
-Uống trà đi.

Tụ tánh phải tự mình thể nghiệm.

270-Một ông tăng hỏi một vị cổ đức :
-Nghiệp chướng là thế nào ?

-Vốn không.
-Vốn không là thế nào ?
-Nghiệp chướng.

Tâm mê cảnh chấp tướng mà thành chướng, nếu biết tướng vốn không thì chướng cũng không.

271-Một ông tăng hỏi Động Sơn :
-Ở bờ bên kia là cỏ gì ?
-Cỏ không mọc.

Cỏ chỉ phiền não.

273-Một người kia hỏi một thiền sư :
-Người tu hành là người thế nào ?
-Giống như tôi vậy.
-Thầy cũng phải tu sao ?
-Tu hành không ngoài mặc áo, ăn cơm.
-Đó là việc vụn vặt hàng ngày sao gọi là tu được ?
-Vậy ông nghĩ tôi làm gì mỗi ngày.

Tu hành là tỉnh thức trong mọi hành động.

273-Thản Sơn và một đạo hữu đi đường gặp một cô gái xinh đẹp đang đứng tần ngần trước vũng lầy, không biết làm sao qua được.
-Để tôi giúp cô.
Nơi rồi Thản Sôn bế thốc cô gái qua vũng lầy.
-Tạ ơn thầy.
2 người tiếp tục đi, quá nửa buổi, người trẻ hỏi Thản Sơn :

-Sư huynh, chúng ta là người xuất gia không được gần nữ sắc, sao sư huynh làm vậy ?

-Sư đệ, tôi đặt cô gái xuống bờ bên kia vũng bùn rồi, sao sư đệ còn bế cô ấy theo vậy ?

Thản Sơn bế cô gái nhưng không có dục vọng, người có dục vọng là tiểu hòa thượng.

274-Một ông tăng hỏi Toàn Phú :
-Thầy bao nhiêu tuổi ?
-Năm ngoái đã thấy tết trùng cửu nay lại thấy nữa. Thu lá vàng rồi.
-Vậy là niên kỷ đã cao ?
-Đi mà hỏi lá vàng.

Toàn Phú phá chấp thời gian của ông tăng.

275-Nam Viện hỏi một ông tăng đến tham học :
-Ông vừa từ đâu tới ?
-Hán Thượng.
-Ông tội ! Tôi cũng tội !

Ông tăng không tự tìm mà đi tìm thiền sư là tội, thiền sư cũng tội vì liên đới chịu trách nhiệm.

276-Một ông tăng hỏi Triệu Châu :
-Thế nào là báu trong túi ?
-Vừa miệng.

Báu trong túi chỉ tự tánh, ai cũng có như ai cũng có một cái mồm.

277-Ngưỡng Sơn hỏi Thiện Đạo :
-Phật và Đạo cách nhau bao xa ?
-Đạo giống như xòe tay ra, Phật giống như nắm tay lại.
-Làm sao tin được ?
Thiện Đạo vung tay 2, 3 lần và nói :
-Không có chuyện này.

Phật, Đạo chỉ tự tánh. Thiện Đạo phá chấp danh tướng cho Ngưỡng Sơn.

278-Thạch Củng thường lắp tên, trương cung tiếp đãi các tăng, Một hôm có Nghĩa Trung tới.
-Xem tên !
Nghĩa Trung liền cởi áo bầy ngực ra.
-30 năm, tôi lắp tên trương cung chỉ bắn trúng được một nửa người.

Mũi tên chỉ tự tánh.

279-Có ông tăng hỏi Pháp Chân :
-Thầy trăm năm rồi, pháp truyền cho ai ?
-Cột gỗ, lò lửa.
-Con tiếp thụ không ?
-Lò lửa, cột gỗ.

Tự tánh không đau không có, kể cả cột gõ, lò lửa.

280-Tào Sơn hỏi Đại Điên :
-Có một người từ vách đá vạn trượng nhẩy xuống, đó là người nào vậy ?
-Không tồn tại.
-Cái gì không tồn tại ?
-Cái ném mà không vỡ.

Một người chỉ tự tánh, không tồn tại chỉ mắt thịt nhìn không thấy.